

незабравими спомени. О, младост! Защо отлетявашъ безвъзвратно? . . .

Първата лѣтна ваканция прекарахъ въ Дрезденъ, заедно съ съгражданитѣ си д-ръ Ю. Данчевъ и Тодоръ Черногоровъ. Първиятъ бѣше свършилъ вече по математика въ Гандъ и дошелъ на специализация въ Лайпцигъ. Вториятъ — химикъ отъ Висшето училище въ София, пратенъ тоже на специализация. Ехъ, че славно бѣше прекарана тая ваканция! Никога нѣма да забравя разходките, които правѣхме по Елба съ пароходъ, многодневните излети пешъ изъ Саксонска Швейцария, посещенията на музея Цвингеръ, прочутата Дрезденска опера и др.

Третата лѣтна ваканция прекарахъ въ Швейцария, главно въ Фрибургъ и Женева, за усъвършенствуване на френски езикъ. Обиколихъ почти цѣлата страна. Посетихъ всички най-прочути мѣста и градове, включително Люцернъ и Интерлакенъ. Плувахъ по езера, качвахъ се по планини, пъхахъ се въ глечери, любувахъ се на водопади, малки и голѣми, като Рейнския.

Презъ четвъртата заминахъ за Харцъ, въ Германия. Бѣхъ въ градеца Айндеасбергъ, на пансионъ въ вилата на г-жа Проф. Гарбе, пълна съ англичани и американци, мѫже и жени. Съ тѣхъ правѣхъ ежедневно излети изъ хубавата тая планина, описана тѣй поетично отъ Хайне, въ неговата прочута книга *Harzreise*. Ходихме, разбира се, не веднажъ на върха Брокенъ, свързанъ съ толкова легендарни предания, а посетихме и всички други бележити мѣста.

Отъ Харцъ заминахъ за Берлинъ, гдeto престояхъ единъ месецъ. Това бѣше къмъ края на лѣтото 1896 г. Тамъ имаше голѣма изложба, отъ международенъ характеръ. Понеже посещавахъ за пръвъ пътъ Прусската столица, освенъ изложбата, имаше и друго какво да се види. Но тѣй като бѣхъ предъ последния си екзаменъ, голѣма частъ отъ времето си прекарвахъ изъ научните институти и главно въ Ботаническата градина.

Върнахъ се въ Лайпцигъ въ края на септемврий. Работихъ усилено презъ октомврий и въ началото на ноемврий издържахъ докторскиятъ си екзаменъ, съ най-голѣмо отличие (*Summa cum laude superatum*). Радостта бѣше голѣма, за менъ и другаритѣ ми, защото съ това, както наивно мислѣхъ, туряхъ конецъ на